

Viite: Lausuntopyyntö 20.8.2020, VN/1470/2020, VM022:00/2020

Lausunto talousarvioesitykseen liittyvistä liikenteen työsuhte-etujen verotusta koskevista ehdotuksista

Liikkumistili kestävän liikkumisen edistämiseksi

Me allekirjoittaneet kiitämme mahdollisuudesta lausua hallituksen vuoden 2021 talousarvioesitykseen liittyvistä liikenteen työsuhte-etujen verotusta koskevista ehdotuksista ja lausumme kunnioittavasti seuraavaa.

Lyhyesti

Hallitus on sitoutunut kunnianhimoiseen tavoitteeseen liikenteen päästöjen puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää huomattavaa muutosta liikkumisessa ja siirtymistä yksityisautoilusta kestäviin valintoihin. Työsuhte-edut ovat vahva keino ohjata suomalaisten liikkumista ja antavat työnantajille mahdollisuuden tukea kestävää liikkumista ja vähentää henkilöstön hiilijalanjälkeä.

Valtiovarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2021 talousarvioksi ehdotetaan muutoksia liikenteen työsuhte-etuihin, mutta ehdotus ei ole näkemyksemme mukaan tarpeeksi kunnianhimoinen suhteessa hallituksen ilmastotavoitteisiin.

Alan edustajina haluamme tuoda esille vaihtoehdon talousarvioesityksen ehdotukseen ja ehdotamme, että Suomessa otetaan käyttöön liikkumistili. Liikkumistili on henkilökohtainen 3400 euron arvoinen budjetti, jota voidaan käyttää seuraavien ympäristöystävällisten liikkumismuotojen käytön maksamiseen:

- o Polku- ja sähköpyörät
- o Kimppakyyti-, yhteiskäyttö- ja kutsuliikennepalvelut
- o Ympäristöystävälliset taksit ja vuokra-autot ((jotka toimivat sähkö-, hybridi- ja polttokennoteknologialla)
- o Pienliikkumisen ajoneuvot, kuten skootterit ja muut vastaavat pienajoneuvot

Etua voitaisiin käyttää maksettaessa liikkumismuotojen käyttökertoja, hyväksytyjä liikkumismuotoja sisältäviä liikkumispalvelupaketteja¹ tai hyväksytyjen liikkumismuotojen osuutta liikkumispalvelupaketeista. Etua voitaisiin yhdistää ehdotettuun 3400 euron arvoiseen joukkoliikenteen työmatkaetuun ja käytetty etu vähentäisi työsuhdematkalipun verovapaata enimmäismäärää.

¹ Liikkumispalvelupaketti voitaisiin määritellä liikennepalvelulain 2 §:n yhdistämispalvelun määritelmää hyödyntäen. Liikennepalvelulaissa yhdistämispalvelulla tarkoitetaan matkaketjujen ja muiden palvelukokonaisuuksien muodostamista korvausta vastaan yhdistelemällä eri palveluntarjoajien liikkumispalveluita, ei kuitenkaan matkapalveluyhdistelmistä annetun lain soveltamisalaan kuuluvia matkapaketteja tai yhdistettyjä matkajärjestelyjä.

Enemmän kestäviä vaihtoehtoja suomalaisille

COVID-19 on ravistellut liikennettä koko maailmalla ja paluu normaaliin tulee olemaan haastavaa. Pandemian lyhyen aikavälin vaikutukset kestävään liikkumiseen Suomessa ovat olleet merkittävät, sillä arviolta 50 prosenttia henkilöliikenteen kysynnästä on kadonnut.

Vaikka yhteiskuntaa avataan nyt asteittain, COVID-19 tulee todennäköisesti näkymään vielä pitkään kansalaisten arjessa. Huoli sosiaalisesta etäisyydestä ja tartunnoista voi johtaa pitkäaikaisempaan käytösmuutokseen, jossa vältetään jaettuja liikkumismuotoja kuten joukkoliikennettä.

Pandemia on toisaalta saanut monet hakemaan myös uudenlaisia vaihtoehtoja liikkumiseen, esimerkiksi uudenlaisia eri liikkumisvälineiden yhdistelmiä sekä uusia reittejä. Pyörät, pyöräpalvelut ja sähköpotkulaudat ovat kasvattaneet suosiota. Tätä positiivista trendiä kannattaa tukea.

Hallitus on sitoutunut kunnianhimoiseen tavoitteeseen liikenteen päästöjen puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että joukkoliikenteen ja muiden kestävien liikkumismuotojen käyttö kasvaa pandemiaa edeltävää aikaa suuremmaksi. Multimodaalinen työsuhde-etu, liikkumistili, tarjoaisi suomalaisille paljon lisää vaihtoehtoja liikkua kestävästi ja välttää yksityisauton käyttöä COVID-19 -maailmassa.

Helppo tapa kannustaa vihreää kasvua

Tänä päivänä liikkumista tuetaan pääasiassa työsuhdeauton ja työmatkalipun verotuksen kautta. Työsuhde-eduissa ei ole vielä otettu huomioon multimodaalisuuden kasvua ja liikkumisen palvelujen moninaisuutta. Tämä on harmillista, sillä useat suuret yritykset ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tarjota henkilökunnalleen ilmastoystävällisiä liikkumisen palvelupaketteja.

Liikkumisen palveluntarjoajat voivat yhdessä tarjota laajan valikoiman liikkumisen palveluita työntekijöille. Näin ne pystyvät yhdessä kilpailemaan yksittäistä kulkumuotoa vahvemmin auton kanssa. Palveluissa on myös merkittävää kasvu- ja työllistämispotentiaalia ja tämä käy ilmi muun muassa *Liikennealan kansallisessa kasvuohjelmassa*.

Liikenteen palveluissa piilee merkittävä päästövähennyspotentiaali. Muun muassa Suomen Ilmastopaneeli² on tuonut esille palveluistumisen ylivoimaisen kustannustehokkuuden päästöjen vähentämisessä verrattuna esimerkiksi ajoneuvokannan uudistamiseen. Myös EU-tason liikennepolitiikassa MaaS on saanut roolia enenevässä määrin viime vuosina juuri päästövähennyspotentiaalin vuoksi ja on mukana komission Green Dealissa yhtenä merkittävänä keinona liikenteen päästöjen vähentämiseksi.

Suomi on ollut modernin liikenteen edelläkävijä ja halunnut tukea liikkumisen palveluiden kehitystä. Multimodaalisuus on avain kestäväen liikkumisen tulevaisuuteen ja työsuhde-etujen

² Suomen Ilmastopaneeli, 2015: Tarve, tottumukset, tekniikka ja talous – ilmastonmuutoksen hillinnän toimenpiteet liikenteessä

pitää vastata tähän kehitykseen. Liikkumistilin käyttöönottoa kiihdyttäisi innovaatiota ja kasvua alalla, ilman merkittäviä taloudellisia vaikutteita valtiontalouteen.

Työsuhde-etujen verotusta koskevat yksityiskohtaiset ehdotukset

Esityksen ehdotus siitä, että joukkoliikenteen osuus työsuhde-etuna tarjottavasta liikkumispalvelupaketista rinnastetaan verovapaaseen työsuhdematkalippuun, on tervetullut keskustelunavaus. Käytännössä ehdotuksen toteutus on kuitenkin hallinnollisesti haastava niin työnantajan kuin liikkumispalveluiden tarjoajan näkökulmasta. Ehdotuksessa ei myöskään käsitellä tasapuolisesti muita tarjolla olevia kestäviä liikkumispalveluja, vaikka näiden käyttö edistäisi hallituksen päästövähennystavoitteita ja vihreää kasvua.

Yhdistämällä eri palvelut, kuten yhteiskäyttöautot, ympäristöystävälliset taksit, sähköpotkulaudat, joukkoliikenne ja kaupunkipyörät, muodostetaan asiakaslähtöisiä kokonaisuuksia, jotka tarjoavat aidon ja luotettavan vaihtoehdon yksityisautoille erityisesti kaupunkialueilla. Ympäristöystävällisten liikkumispalveluiden sisällyttäminen työsuhde-etuuden piiriin tekisi palveluista verotuksellisesti kilpailukykyisiä.

Työsuhdepolkupyörän verovapaus 750 euroon asti vuodessa on hyvin tervetullut aloite, mutta korkeammalla verovapaudella mahdollistettaisiin myös sähköpyörien käyttöä ja saatettaisiin yhä useampi suomalainen työsuhdepyöräilyn piiriin.

Siksi ehdotamme, että vuoden 2021 talousarviossa sekä siihen liittyvässä tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettavassa laissa huomioidaan seuraava lisäys:

Työsuhdematkalipun verovapautta korotetaan 3 400 euroon vuodessa ja joukkoliikenteen osuus liikkumispalvelupaketista katsotaan työsuhdematkalipuksi.

Säädetään työsuhdeliikkumisetu verovapaaksi 3 400 euroon vuodessa. Työsuhdeliikkumisetua voidaan käyttää vuosittain määriteltyjen ympäristöystävällisten liikkumismuotojen käytön maksamiseen. Vuonna 2021 hyväksytyt liikkumismuodot ovat:

- Polku- ja sähköpyörät
- Kimppakyyti-, yhteiskäyttö- ja kutsuliikennepalvelut
- Ympäristöystävälliset taksit ja vuokra-autot (jotka toimivat sähkö-, hybridi- ja polttokennoteknologialla)
- Pienliikkumisen ajoneuvot kuten skootterit ja muut vastaavat pienajoneuvot

Työsuhdeliikkumisetua voidaan käyttää maksettaessa yksittäisten hyväksytyjen liikkumismuotojen käyttökertoja sekä vain hyväksytyjä liikkumismuotoja sisältäviä liikkumispalvelupaketteja tai hyväksytyjen liikkumismuotojen osuutta liikkumispalvelupaketeista.

Joukkoliikenteen henkilökohtaisen matkalipun ja liikkumispalvelupaketin joukkoliikenne-osuuden sekä työsuhdeliikkumisedun verovapaa enimmäismäärä on kuitenkin yhteensä 3 400 euroa.

Maas GLOBAL

24Rent.fi

BOND

 VAPAAUS

voi.

Juro

Kunnioitavasti,

Jarkko Jaakkola

Aluejohtaja, Nordics & Baltics
MaaS Global

Mikko Ampuja

Toimitusjohtaja
Vapaus Bikes Finland

Jussi Roito

Toimitusjohtaja
Juro Bikes

Christina Moe Gjerde

General Manager, Finland & Norway
Voi

Matti Hänninen

Toimitusjohtaja
24Rent Network

Horace Dediu

Co-Founder, CSO
Bond Mobility

Lisätietoja:

Ida Schauman

Vaikuttamistyön johtaja
MaaS Global
0401824969 - ida.schauman@maas.global